

Рейтинговий звіт ODSA-005-028 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Одеська міська територіальна громада
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	21.07.2016 р.
Дата оновлення:	30.03.2023 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaAA-(Контрольний список)
Прогноз:	у розвитку

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 9 місяців 2022 року, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана Одеською міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	21.07.2016	08.12.2016	18.05.2017	08.12.2017	22.05.2018	11.12.2018	21.05.2019	12.12.2019
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Дата	11.06.2020	01.12.2020	10.06.2021	02.12.2021	28.02.2022	21.07.2022	30.03.2023
Рівень рейтингу	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-	uaAA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний	у розвитку
Рейтингова дія	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі зміною прогнозу та збереженням у Контрольному списку

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaAA** характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Знак «-» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Прогноз «у розвитку» вказує на підвищену імовірність зміни рейтингу протягом року. Внесення рейтингу до Контрольного списку означає, що агентство розглядає питання про зміну рейтингу у зв'язку з подіями або тенденціями, що розвиваються, і які можуть істотно вплинути на кредитоспроможність власника цього рейтингу.

Рівень кредитного рейтингу Одеської міської територіальної громади підтримується:

- збереженням високого рівня бюджетної забезпеченості: обсяг доходів загального фонду бюджету Одеської міської територіальної громади (без урахування трансфертів) у розрахунку на одного мешканця в січні-вересні 2022 року перевищував середній показник по місцевих бюджетах у цілому (на 3,1%) та показники багатьох міст України, співставних за адміністративно-територіальним статусом;
- зростанням обсягів доходів бюджету громади (без урахування трансфертів) та достатніми показниками ліквідності протягом 2014-2021 рр. та січня-вересня 2022 року;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності, а також низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- ефективною політикою міської влади стосовно управління місцевим боргом з метою оптимізації його обсягу й структури та доброю кредитною історією.

Рівень кредитного рейтингу Одеської міської територіальної громади обмежується:

- негативним впливом наслідків російської військової агресії проти України на фінансовий ринок, економіку країни в цілому, соціально-економічний розвиток окремих громад, стан державних та місцевих фінансів та рівень реальних доходів населення;
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства.

Резюме

Загальна інформація про місто

Місто Одеса – адміністративний центр Одеської області, Одеського району та Одеської міської територіальної громади, один із головних промислових, наукових, фінансових, транспортних, туристичних та культурних центрів на території України. До складу Одеської міської територіальної громади входить одна громада – місто Одеса, що розташовано на північно-західному узбережжі Чорного моря. Адміністративно територія міста поділяється на 4 райони: Київський, Малиновський, Приморський та Суворовський. Районні у місті ради не створені.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Одеси

Назва показника	2017	2018	2019	2020	2021	9 міс. 2022	Темп росту до відп. періоду 2021, %
Чисельність наявного населення (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	1 011,5	1 013,2	1 017,7	1 015,8	1 010,5	н/д	н/д
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	246,9	248,6	247,0	243,3	н/д	н/д	н/д
Середньомісячна заробітна плата, грн.	6 757	8 236	9 521	10 573	13 958*	12 477**	104,2
Заборгованість з виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	45,8	44,2	32,2	34,2	9,8	20,5	210,2***
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	25 873,7	28 271,6	33 069,3	34 524,4	43 021,6****	н/д	н/д
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	403,5	282,6	500,8	186,4	523,5	260,4	58,4
Доходи бюджету, млн. грн.	9 335,2	10 754,6	11 292,5	10 083,6	11 968,7	9 017,6	107,3
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	10 264,1	11 349,6	12 175,0	10 662,6	12 043,6	6 294,5	82,5
Прямий борг (без урахування позик з Єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	509,0	1 007,6	1 913,9	2 547,0	3 009,6	992,7*****	33,0***

* за IV квартал 2021 року за даними Головного управління Пенсійного фонду України в Одеській області

** за III квартал 2022 року за даними Головного управління Пенсійного фонду України в Одеській області

*** темп росту до показника станом на початок періоду

**** за січень-листопад 2021

***** станом на 01.01.2023 р.

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (1 010,5 тис. осіб станом на 01.01.2022 р.) Одеса належить до великих міст України. Зважаючи на структуру економіки Одеси, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Значна чисельність мешканців міста зайнята у малому та середньому бізнесі.

Розвиток ринку праці міста Одеса у 2016-2020 рр. характеризувався збереженням високого рівня зайнятості населення – питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста щорічно перевищувала відповідний показник по Україні в

цілому. Починаючи з 24 лютого 2022 року суттєвий вплив на розвиток ринку праці країни в цілому та її окремих громад чинять наслідки російської військової агресії проти України. Після значного падіння активності у лютому-березні 2022 року ринок праці поступово відновлювався у II-III кварталах 2022 року, але попит на робочі місця зростає більш швидкими темпами ніж кількість вакансій, що чинило тиск на рівень заробітної плати та, відповідно, обсяг фонду оплати праці, що оподатковується.

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Одеси протягом 2015-2021 рр. у цілому відповідали аналогічним показникам по країні. Протягом усього зазначеного періоду розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників громади залишався нижчим за середній показник по країні. За даними Головного управління Пенсійного фонду України в Одеській області розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Одеси у III кварталі 2022 року становив 12 477 грн., що на 4,2% вище аналогічного показника за III квартал 2021 року.

Динаміка рівня оплати праці та рівень зайнятості населення впливають на обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб (найвагоміше джерело наповнення бюджету громади). Обсяги надходжень податку на доходи фізичних осіб протягом 2022 року зростали, але нижчими, ніж у попередніх періодах, темпами – обсяг надходжень за цим джерелом у січні-вересні 2022 року збільшився на 14,7% до відповідного періоду 2021 року, рівень виконання плану був невисоким – 71,9% запланованого річного обсягу та 97,2% плану на січень-вересень.

Економічний потенціал Одеси характеризується багатогалузевою промисловістю, розгалуженою транспортною мережею та розвиненим портовим господарством. Крім того, місто має широкую мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності високий, відсутня суттєва залежність господарського комплексу та бюджету громади від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній або підприємств однієї галузі.

Найбільшу питому вагу за обсягами сплати обов'язкових платежів до загального фонду бюджету громади зберігали підприємства транспортного комплексу, промислові підприємства, установи бюджетної сфери (державне управління, освіта, охорона здоров'я, надання комунальних та індивідуальних послуг; діяльність у сфері культури та спорту), фінансові установи, підприємства торгівлі. Суттєва залежність бюджету від окремих основних платників податків відсутня.

Починаючи з 24 лютого 2022 року економіка України функціонує в дуже складних умовах. Активні військові дії, які були розгорнуті російськими окупантами на території України, призвели до руйнування та знищення інфраструктури окремих населених пунктів, призупинки або повної зупинки діяльності підприємств та організацій, в тому числі внаслідок руйнування виробничих потужностей. Порушення взаємозв'язків між регіонами, бізнес-зв'язків та логістики створюють умови для дефіциту товарів та призводять до зростання цін, передусім на продукти харчування та паливо. Також має місце зменшення реальних доходів населення, гуманітарна криза в місцях активних бойових дій та, відповідно, збільшення кількості вимушено переміщених осіб (у тому числі за кордон). При цьому зберігається невизначеність щодо подальшого розвитку подій та залишаються незрозумілими остаточні наслідки

воєнних дій для економіки та фінансової системи країни. За даними Державної служби статистики України, скорочення реального ВВП за підсумками I кварталу 2022 року становило 15,1% до відповідного показника у I кварталі 2021 року в порівняних цінах, у II кварталі реальний ВВП скоротився на 37,2% до аналогічного періоду попереднього року, у III кварталі – на 30,8%, у IV кварталі 2022 року – на 31,4%.

Наслідки російської військової агресії проти України чинять суттєвий вплив на рівень соціально-економічного розвитку усіх громад України та стан місцевих фінансів. Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал Одеської міської територіальної громади за результатами січня-вересня 2022 року, як і в попередніх періодах, були високі, чутливість господарського комплексу та бюджету громади до економічних ризиків зросла до високого рівня.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Промисловий комплекс м. Одеси достатньо диверсифікований, провідними галузями промислового комплексу міста є машинобудування, харчова промисловість, виробництво металевої продукції, виробництво іншої неметалевої продукції, постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря. Протягом 2022 року вплив негативних чинників на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Одеси був суттєвим. Частина підприємств працювала не на повну потужність або призупинила виробництво. При цьому за даними міської ради за січень-вересень 2022 року основними бюджетотворюючими промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 19,9 млрд. грн., що на 33,6% більше обсягу аналогічного періоду 2021 року.

Транспортний комплекс є однією зі стратегічних галузей міста Одеса. На території міста діють найбільший морський порт в Україні, залізничний вокзал, автовокзал та автостанції, потужна система громадського транспорту, поблизу міста розташований міжнародний аеропорт. Одеський морський торговельний порт є одним із лідерів за обсягами перевалки вантажів серед портів України та найкрупнішим пасажирським портом у Чорному морі. Починаючи з 24 лютого 2022 року в умовах повномасштабної війни мало місце тимчасове припинення торговельного мореплавства в акваторії Чорного та Азовського морів і закриття входу/виходу Одеського морського торговельного порту, що призвело до неможливості здійснювати обслуговування суден та виконання інших робіт, пов'язаних з цим видом діяльності. Після підписання 22 липня 2022 р. та подальшої реалізації «Ініціативи щодо безпечного транспортування зернових та продуктів харчування з українських портів» роботу Одеського морського торговельного порту по вантажопереробці та експорту зернових було відновлено.

Важливе місце в транспортному комплексі міста Одеса займає регіональна філія «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця», географічне положення, а також конфігурація напрямків і ділянок якої визначають її важливе транзитне й транспортне значення. Одеська залізниця обслуговує територію Одеської, Миколаївської, Херсонської, Кіровоградської, Черкаської, Дніпропетровської та Вінницької областей та є природним монополістом у даних регіонах. З початку повномасштабної війни на тлі блокування портової інфраструктури та авіасполучення, стратегічне значення залізничного сполучення суттєво зросло.

У місті функціонує розвинута система громадського транспорту, яка включає різні види транспорту: автобуси, тролейбуси, трамваї. З міського бюджету громади щорічно виділяються кошти на проведення робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням автомобільних доріг. За участі міської влади в м. Одесі було реалізовано інвестиційний проєкт «Оновлення міського електротранспорту міста Одеса» та проводилась робота щодо реалізації спільного з Європейським інвестиційним банком проєкту «Магістральний трамвайний маршрут прямого сполучення «Північ-Південь». Крім того, у 2022 році, як і в попередніх періодах, міська рада виділяла кошти з місцевого бюджету на фінансову підтримку підприємств міського електротранспорту з метою його безперебійного функціонування.

Інвестиційна активність на території міста Одеса значною мірою визначається підприємствами транспортного комплексу. Крім того, Одеська міська рада щорічно здійснює суттєвий обсяг капіталовкладень на оновлення міської інфраструктури, будівництво, реконструкцію та ремонт об'єктів освіти, охорони здоров'я, комунального господарства, культурно-побутового та іншого призначення, підвищення ефективності громадського транспорту тощо. Починаючи з 24 лютого 2022 року в Україні введено воєнний стан, у зв'язку з чим видатки з бюджету громади здійснювались з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2022 р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Постановою встановлено пріоритетність здійснення видатків Казначейством та органами Казначейства, відповідно до якої більшість капітальних видатків відноситься до третьої черги фінансування.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Одеси, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада проводить роботу в напрямку покращення стану житлово-комунального господарства міста, відновлення міської інфраструктури, поліпшення надання послуг та зменшення енергоспоживання в бюджетній сфері. З метою реалізації важливих для міста проєктів у сферах комунального господарства та енергоефективності Одеська міська рада залучає позикові кошти до бюджету розвитку та співпрацює з міжнародними фінансовими організаціями щодо реалізації спільних проєктів. Значний обсяг коштів бюджету спрямовується на будівництво, реконструкцію та ремонт об'єктів освіти, охорони здоров'я, комунального господарства, культурно-побутового та іншого призначення. Місто реалізовує проєкти у житлово-комунальній сфері та здійснює капіталовкладення на оновлення транспортної інфраструктури. Також щорічно з бюджету громади виділяються кошти на фінансову підтримку КП «Теплопостачання міста Одеси» з метою забезпечення його належної діяльності.

Одеська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Одеси перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Протягом 2022 року міська влада здійснювала

продаж земельних ділянок та приватизацію майна, яке належить до комунальної власності територіальної громади, та продовжила передачу майна та земельних ділянок в оренду. Загалом, за результатами 2022 року динаміка надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) погіршилась, що було зумовлено наслідками широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України.

Бюджет громади

Бюджет Одеської міської територіальної громади – бюджет місцевого самоврядування. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Одеса забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету Одеської міської територіальної громади формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Податкові надходження (найбільш прогнозовані та передбачувані джерела формування доходів) мають найбільшу питому вагу у структурі бюджету громади, що свідчить про високий рівень самостійності та добрий стан місцевих фінансів.

Динаміка доходної частини бюджету міста Одеси протягом 2014-2021 рр. була позитивною. У 2022 році на темпи росту доходів бюджету громади значною мірою впливали наслідки російської військової агресії проти України. При цьому, у січні-вересні 2022 року обсяг доходів бюджету громади зростав, але нижчими, ніж у попередніх періодах темпами.

Рівень бюджетної забезпеченості зберігався на високому рівні у порівнянні з іншими містами країни – співвідношення обсягу доходів загального фонду бюджету громади в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету в січні-жовтні 2022 року становило 103,1%, що перевищувало показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та структурою економіки.

Рівень самостійності бюджету залишався високим, залежність від базової дотації відсутня. Місто Одеса зберігало статус міста-донора. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Одеса обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету громади в 2015-2022 рр. перераховувалась реверсна дотація (вилучення). Починаючи з 24 лютого 2022 року перерахування Державною казначейською службою реверсної дотації до державного бюджету з місцевих бюджетів відповідно до чинного законодавства не здійснювалось, оскільки по всій території України було введено воєнний стан.

Бюджет Одеської міської територіальної громади за результатами виконання в січні-вересні 2022 року, як і в аналогічному бюджетному періоді попереднього року, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним та спеціальним фондами. Бюджет громади за підсумками січня-вересня 2022 року виконано з профіцитом обсягом 2 723,07 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 2 837,23 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 114,16 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду. Крім того, протягом січня-вересня 2022 року здійснювались витрати на погашення внутрішнього боргу.

За результатами 2017-2020 рр., показники ліквідності перебували на помірному рівні за загальним фондом та на високому рівні за спеціальним фондом. У 2021 році та січні-вересні 2022 року показники ліквідності за загальним фондом зросли до високого рівня. Зважаючи на високі показники ліквідності, до бюджету громади не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом.

Протягом січня-вересня 2022 року до доходної частини бюджету громади надійшло 9 017,6 млн. грн., що на 7,3% більше, ніж обсяг надходжень у відповідному періоді 2021 року. При цьому обсяг власних доходів місцевого бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) збільшився на 8,9%. У минулому році на динаміку доходів бюджетів територіальних громад України та рівень виконання плану як за доходами, так і видатками значною мірою впливали негативні наслідки російської військової агресії проти України. За результатами січня-вересня 2022 року обсяги надходжень бюджету громади в цілому зростали, хоча динаміка більшості податкових та неподаткових надходжень погіршилась, порівняно із відповідним періодом минулого року. Рівень виконання річного плану за доходами загального фонду був невисоким. Уточнений річний план на 2022 рік за доходами у цілому було виконано у січні-вересні на 70,3%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету громади виконані на 68,8%, спеціального фонду – на 113%.

Обсяг видаткової частини бюджету Одеської міської територіальної громади за результатами січня-вересня 2022 року становив 6 295,8 млн. грн., що на 17,5% менше показника відповідного попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2022 рік план за видатками бюджету було виконано у січні-вересні 2022 року на 52,4%. Основним напрямом видатків бюджету залишалось фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), органів місцевого самоврядування, а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Значні обсяги видатків здійснювались також за напрямом «Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю», «Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», «Громадський порядок та безпека».

Рівень виконання бюджету за основними галузями, що фінансувались з місцевого бюджету, був невисоким, мало місце зменшення обсягів видатків за більшістю основних напрямів. Питома вага капітальних видатків у видатковій частині бюджету громади, на відміну від інших бюджетних періодів, була низькою (3,1%), що зумовлено особливостями казначейського обслуговування бюджетів в умовах воєнного стану.

Протягом 2022 року з бюджету громади фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Одеської міської ради та спрямовувались кошти на його погашення. Обслуговування та погашення боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до укладених угод та з урахуванням можливостей щодо дострокового погашення. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низькою та не перевищувала встановлені Бюджетним кодексом України норми.

Боргові зобов'язання громади

Боргова політика Одеської міської влади визначається потребою у залученні додаткового фінансування для реалізації проєктів з відновлення міської інфраструктури та об'єктів житлово-комунального господарства, а також забезпечення розвитку сучасної інфраструктури міста. Одеська міська рада проводить зважену та ефективну боргову політику. Зобов'язання за запозиченнями, залученими міською радою, виконувалися в аналізованому періоді відповідно до укладених угод у повному обсязі. З метою економії бюджетних коштів на обслуговування боргу, зменшення боргового навантаження та з врахуванням фінансової можливості бюджету громади Одеською міською радою здійснювалось дострокове погашення основної суми боргу.

Протягом 2022 року обсяг прямого боргу міської ради скоротився у три рази, порівняно із початком року, та станом на 01.01.2023 р. становив 992,66 млн. грн. (без урахування середньострокових позик, залучених з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах), сукупний обсяг гарантованого боргу – 858,66 млн. грн. у гривневому еквіваленті за курсом НБУ на останній день звітного періоду (31.12.2022 р.). За результатами 2022 року, рівень прямого та консолідованого боргового навантаження бюджету громади був низьким.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Одеської міської територіальної громади підтверджено на рівні **uaAA-**, прогноз змінено з «негативний» на «у розвитку» зі збереженням у Контрольному списку.

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Одеси у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2017	2018	2019	2020	2021	9 міс. 2022
Податкові надходження	5 119 721,2	6 110 964,4	7 020 487,2	7 461 814,7	9 032 449,2	6 836 250,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	770 459,3	946 343,2	799 097,7	609 942,1	719 142,6	665 911,9
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	3 132 356,4	3 513 106,4	3 258 985,6	1 776 709,7	1 978 558,0	1 468 269,0
Операційні надходження всього	9 022 536,9	10 570 414,0	11 078 570,5	9 848 466,5	11 730 149,8	8 970 431,4
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	4 283 598,8	4 869 184,5	4 847 875,8	4 539 217,5	5 618 786,8	4 045 592,0
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	2 877 268,3	3 510 183,4	3 880 342,8	3 014 813,1	2 969 907,2	1 791 824,3
Операційні видатки всього	7 160 867,1	8 379 367,9	8 728 218,7	7 554 030,7	8 588 694,0	5 837 416,4
Операційний баланс	1 861 669,8	2 191 046,1	2 350 351,9	2 294 435,8	3 141 455,7	3 133 015,0
Фінансовий дохід	75 600,1	19 477,4	49,5	50,1	31,6	2 694,1
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	4 991,1	125 956,6	212 474,2	340 036,1	351 271,5	264 595,1
Фінансовий баланс	70 609,0	-106 479,1	-212 424,7	-339 985,9	-351 240,0	-261 901,0
Поточний баланс	1 932 278,8	2 084 567,0	2 137 927,2	1 954 449,9	2 790 215,8	2 871 114,1
Капітальні надходження	180 534,0	131 211,4	158 953,7	164 080,2	119 821,0	44 458,8
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	56 521,9	33 462,5	54 959,4	70 988,2	118 692,9	0,0
Капітальні надходження всього	237 055,9	164 673,9	213 913,1	235 068,4	238 513,9	44 458,8
Придбання основного капіталу	2 535 215,3	2 291 570,1	2 899 730,6	2 178 071,7	2 484 224,8	124 143,7
Капітальні трансферти	563 033,6	551 965,5	328 508,0	590 501,9	619 441,6	69 686,4
Капітальні видатки всього	3 098 248,9	2 843 535,6	3 228 238,6	2 768 573,6	3 103 666,4	193 830,1
Капітальний баланс	-2 861 193,0	-2 678 861,6	-3 014 325,5	-2 533 505,2	-2 865 152,6	-149 371,2
Баланс після капітальних видатків	-928 914,2	-594 294,7	-876 398,3	-579 055,3	-74 936,8	2 721 742,8
Кредитування (з урахуванням повернення)	11,5	742,1	6 055,4	1 939,3	-20,8	-1 326,9
Профіцит/дефіцит	-928 925,7	-595 036,8	-882 453,7	-580 994,6	-74 916,0	2 723 069,7
Фінансування	928 925,7	595 036,8	882 453,7	580 994,6	74 916,0	-2 723 069,7
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Одеської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету Одеської міської територіальної громади, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2017	2018	2019	2020	2021	9 міс. 2022
Профіцит/дефіцит	-928 925,7	-595 036,8	-882 453,7	-580 994,6	-74 916,0	2 723 069,7
Фінансування	928 925,7	595 036,8	882 453,7	580 994,6	74 916,0	-2 723 069,7
Зміни залишків	427 566,7	100 375,8	-19 244,1	-47 643,9	-444 026,8	-1 665 818,0
залишок на початок року	742 185,7	314 619,0	214 243,2	233 487,3	221 634,5	665 661,3
залишок на кінець року	314 619,0	214 243,2	233 487,3	281 131,2	665 661,3	2 331 479,3
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-70 000,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	649 000,0	300 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	-649 000,0	-300 000,0	0,0	0,0	0,0	-70 000,0
Фінансування за борговими операціями	509 007,8	498 545,4	906 343,8	633 087,7	462 593,0	-985 250,0
Внутрішні зобов'язання	506 007,8	493 497,0	908 528,9	636 438,1	465 105,8	-985 250,0
Запозичення	506 007,8	652 497,0	1 230 528,9	1 110 938,1	1 192 105,8	0,0
Погашення	0,0	-159 000,0	-322 000,0	-474 500,0	-727 000,0	-985 250,0
Зовнішні зобов'язання	3 000,0	5 048,3	-2 185,1	-3 350,4	-2 512,8	0,0
Запозичення	3 200,0	6 380,0	1 059,3	0,0	0,0	0,0
Погашення	-200,0	-1 331,7	-3 244,5	-3 350,4	-2 512,8	0,0
Інші розрахунки	-7 648,9	-3 884,4	-4 645,9	-4 449,2	56 349,8	-2 001,7
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Одеської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Виконання доходної частини бюджету Одеської міської територіальної громади, тис. грн.

Показники	2019 (виконано)	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (план)	9 міс. 2022 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податкові надходження	7 020 487,2	7 461 814,7	9 032 449,2	10 147 337,9	6 836 250,5	67,4	106,0
питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %	62,2	74,0	75,5	79,1	75,8	95,8	98,8
Податок на доходи фізичних осіб	4 335 835,7	4 675 549,8	5 638 865,5	6 471 300,0	4 649 768,0	71,9	114,7
Податок на прибуток підприємств	15 820,6	6 729,4	3 172,2	35 307,9	36 840,8	104,3	1 377,9
Рентна плата	74,9	88,3	87,6	0,0	42,5	-	73,5
Акцизний податок	492 937,0	536 172,6	642 636,4	740 380,0	324 525,0	43,8	82,5
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	244 899,2	276 474,8	390 743,0	405 000,0	227 991,8	56,3	78,3
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб	688 204,3	623 915,8	681 082,0	755 000,0	418 759,2	55,5	82,4
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	15 937,6	7 268,7	6 308,1	6 550,0	2 578,3	39,4	52,1
Єдиний податок	1 182 811,3	1 292 636,1	1 610 994,4	1 678 000,0	1 147 123,2	68,4	99,7
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	41 125,4	40 342,5	55 866,9	52 700,0	26 054,0	49,4	65,7
Інші податки та збори	2 841,3	2 636,7	2 693,1	3 100,0	2 567,6	82,8	120,4
Неподаткові надходження	797 553,9	609 511,0	718 956,1	578 175,8	668 427,3	115,6	149,1
питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %	7,1	6,0	6,0	4,5	7,4	164,5	138,9
Власні надходження бюджетних установ та організацій	342 417,1	204 592,4	314 502,6	224 046,6	428 870,7	191,4	266,0
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	0,0	0,0	7 000,0	2 673,4	38,2	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	148 535,2	170 104,9	150 504,1	154 000,0	82 043,0	53,3	73,5
Державне мито	8 842,3	6 225,6	7 240,9	7 800,0	2 094,6	26,9	43,1
Плата за надання адміністративних послуг	64 902,8	48 510,9	62 924,5	52 890,0	66 180,5	125,1	149,2
Інші неподаткові надходження	232 856,4	180 077,2	183 784,0	132 439,2	86 565,2	65,4	68,6
Доходи від операцій з капіталом	158 953,7	164 080,2	119 821,0	167 010,0	44 458,8	26,6	131,6
питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %	1,4	1,6	1,0	1,3	0,5	37,9	122,6
Кошти від продажу основного капіталу	67 455,8	104 136,5	106 413,0	111 010,0	38 753,3	34,9	156,5
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	91 497,9	59 943,7	13 408,0	56 000,0	5 705,6	10,2	63,2
Цільові фонди	1 593,3	481,2	218,0	150,0	178,7	119,1	279,2
Разом доходів	7 978 588,1	8 235 887,1	9 871 444,4	10 892 673,7	7 549 315,3	69,3	108,9
Трансферти з державного бюджету	1 868 791,1	1 580 227,4	1 826 994,7	1 818 076,5	1 380 434,3	75,9	105,4
Трансферти з місцевих бюджетів	1 445 153,9	267 470,5	270 256,1	117 499,2	87 834,7	74,8	55,1
питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %	29,3	18,3	17,5	15,1	16,3	107,9	93,1
Усього	11 292 533,1	10 083 585,0	11 968 695,2	12 828 249,4	9 017 584,3	70,3	107,3

Джерело: Одеська міська рада

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету Одеської міської територіальної громади, тис. грн.

Показник	2019 (виконано)	2020 (виконано)	2021 (виконано)	2022 (план)	9 міс. 2022 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Державне управління	595 273,2	648 745,8	678 562,2	615 791,7	406 629,6	66,0	86,7
Освіта	2 887 764,3	3 119 148,8	3 941 607,8	4 237 186,8	2 630 113,3	62,1	94,8
Охорона здоров'я	1 468 798,2	1 000 471,7	556 978,9	616 215,7	325 748,1	52,9	84,7
Соціальний захист і соціальна допомога	1 797 483,4	612 035,2	704 590,9	686 268,0	741 934,7	108,1	155,8
Культура і мистецтво	113 121,5	102 553,5	127 428,1	116 001,2	71 182,5	61,4	75,4
Фізична культура і спорт	53 611,8	64 606,7	79 466,9	76 333,6	43 848,9	57,4	77,0
Житлово-комунальне господарство	1 820 034,4	1 681 098,5	1 893 806,1	1 516 611,3	785 844,3	51,8	93,4
Економічна діяльність, в т.ч.	2 811 766,8	2 606 632,4	3 124 721,0	1 683 047,6	703 298,8	41,8	37,4
Землеустрій	4 460,2	1 129,9	13 570,1	14 534,6	3 600,1	24,8	380,1
Будівництво та регіональний розвиток	1 420 490,0	1 007 384,2	1 586 821,5	486 062,0	45 741,2	9,4	4,8
Транспорт	771 701,4	1 030 975,5	961 797,5	990 108,7	556 491,4	56,2	92,6
Зв'язок, телекомунікації та інформатика	4 323,3	5 502,0	8 540,0	7 558,6	5 855,9	77,5	110,3
Інші програми та заходи, пов'язані з економічною діяльністю	610 791,9	561 640,8	553 991,9	184 783,7	91 610,2	49,6	28,8
Інша діяльність, в т.ч.	297 357,7	429 226,6	464 949,3	1 992 574,9	460 748,3	23,1	149,2
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	26 553,9	26 535,7	37 967,0	39 488,2	46 263,3	117,2	164,2
Громадський порядок та безпека	43 346,2	53 522,0	66 188,7	215 052,6	146 475,7	68,1	314,6
Охорона навколишнього природного середовища	13 336,4	7 367,6	8 259,4	9 505,5	3 262,0	34,3	84,4
Засоби масової інформації	1 647,0	1 765,3	1 262,6	1 441,0	152,2	10,6	41,9
Обслуговування боргу	212 474,2	340 036,1	351 271,5	393 592,2	264 595,1	67,2	115,2
Резервний фонд	0,0	0,0	0,0	1 333 495,4	0,0	0,0	-
Разом видатків	11 845 211,4	10 264 519,4	11 572 111,3	11 540 030,8	6 169 348,5	53,5	84,7
Трансферти іншим бюджетам	323 720,0	398 120,9	471 520,7	464 998,6	126 493,0	27,2	37,0
у т.ч. реверсна дотація	305 049,0	331 056,9	371 428,1	388 225,9	53 920,3	13,9	19,4
Усього видатків	12 168 931,4	10 662 640,3	12 043 632,0	12 005 029,4	6 295 841,5	52,4	82,5
Платежі за кредитними угодами, укладеними під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	149 729,1	0,0	0,0	-
Надання бюджетних позичок суб'єктам підприємницької діяльності	0,0	400,0	1 500,0	1 500,0	0,0	0,0	-
Повернення бюджетних позичок	-160,0	-220,0	-200,0	-100,0	-100,0	100,0	66,7
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	6 376,0	2 290,0	0,0	470,0	0,0	0,0	-
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-160,6	-530,7	-1 320,8	-470,0	-1 226,9	261,0	172,2
Разом	12 174 986,9	10 664 579,6	12 043 611,2	12 156 158,5	6 294 514,6	51,8	82,5

Джерело: Одеська міська рада